

ЗАРЕЄСТРОВАНО
Міністерством юстиції України
9 червня 1992 року
Свідоцтво № 253

ЗАТВЕРДЖЕНИЙ
VII позачерговим з'їздом
Спілки журналістів України
15 січня 1992 року

Перереєстровано 20 січня 1993 року

Погоджено зі змінами та доповненнями
19 вересня 1997 року

Змінено свідоцтво про реєстрацію згідно з
постановою КМУ від 01.06.1998р. № 762
22 січня 1999 року
Свідоцтво № 3

Погоджено зі змінами та доповненнями
22 серпня 2002 року

Погоджено зі змінами та доповненнями
29 вересня 2008 року

Із змінами і доповненнями,
внесеними IX з'їздом СЖУ
17-18 квітня 1997 року

Із змінами і доповненнями,
внесеними X з'їздом СЖУ
19 квітня 2002 року

Із змінами і доповненнями,
внесеними XI з'їздом СЖУ
19-20 квітня 2007 року

С Т А Т У Т

НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ ЖУРНАЛІСТІВ УКРАЇНИ

1. НАЗВА, СТАТУС, ПРОФЕСІЙНА СПРЯМОВАНІСТЬ, МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ

1. Національна спілка журналістів України є національною всеукраїнською творчою спілкою, що об'єднує професійних творчих працівників – журналістів та інших працівників засобів масової інформації, які професійно займаються журналістською, публіцистичною діяльністю. Вона є суб'єктом творчої діяльності, незалежною, громадською, неприбутковою, позапартійною організацією.

2. Повна назва – Національна спілка журналістів України.

Скорочена назва – Спілка журналістів, аббревіатура – НСЖУ.

Повна назва англійською мовою - National Union of Journalists of Ukraine.

3. У своїй діяльності НСЖУ керується Конституцією України, Законом України “Про професійних творчих працівників та творчі спілки”, іншим чинним законодавством та цим Статутом.

4. НСЖУ створюється і діє на засадах добровільного об'єднання і рівноправності її членів, самоврядування, законності та гласності, взаємодопомоги та співробітництва, фіксованого членства, невтручання у творчий процес своїх членів, визнання авторських прав, вільного вибору форм і методів діяльності.

НСЖУ регулярно обнародує свої основні документи, склад керівництва, дані про джерела фінансування та витрати.

Принципами діяльності НСЖУ є:

- гарантія свободи слова і поглядів журналістів;
- повага до різних світоглядних позицій;
- удосконалення журналістики в Україні;
- захист і задоволення законних громадських, професійних, соціальних, економічних, творчих інтересів журналістів;
- розвиток наукової і художньої творчості;
- розширення журналістських зв'язків;
- незалежність у своїй статутній діяльності від органів державної влади та місцевого самоврядування, політичних партій та об'єднань, інших громадських організацій.

5. НСЖУ є юридичною особою, виступає учасником цивільно-правових відносин, має самостійний баланс, рахунки в банківських установах, власну символіку, печатку, штампи та бланки, затверджені секретаріатом НСЖУ. Символіка НСЖУ реєструється в установленому чинним законодавством порядку. НСЖУ має рахунки в банківських установах України, набуває прав юридичної особи з моменту державної реєстрації.

6. Місцезнаходження керівних органів НСЖУ – м. Київ, вул. Хрещатик, буд. 27-А.

Юридична адреса НСЖУ - 01001, м. Київ, вул. Хрещатик, буд. 27-А.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ОСНОВНІ ФОРМИ ДІЯЛЬНОСТІ

7. Мета діяльності НСЖУ:

- сприяння розвитку журналістики в Україні;
- розробка пропозицій до державних програм, законодавчих актів, спрямованих на розвиток і удосконалення інформаційного простору України, сприяння втіленню їх у життя;
- захист професійних, соціальних та економічних інтересів журналістів – членів НСЖУ.

8. Основними напрямками діяльності НСЖУ є:

- творча діяльність в інформаційній сфері, у галузі культури та мистецтва;
- обстоювання права журналістів на одержання і поширення об'єктивної інформації;
- створення умов для творчої праці, підвищення професійного, наукового та загальнокультурного рівня членів НСЖУ;
- пошук талантів серед молоді та сприяння їх творчому розвитку;
- організація творчих конкурсів, виставок, авторських вечорів, фестивалів, прем'єр членів НСЖУ;

- видання газет, журналів, книг та іншої друкованої продукції, створення кіно- та відеофільмів, аудіовізуальної продукції з метою популяризації досягнень української та світової культури і мистецтва, творчого доробку членів НСЖУ;
- турбота про правовий, соціальний та професійний захист членів НСЖУ;
- постійна співпраця з педагогічними та науково-педагогічними колективами навчальних закладів;
- сприяння обміну культурними цінностями, співробітництво між журналістами різних країн, національними і міжнародними організаціями працівників інформаційної сфери;
- сприяння зміцненню солідарності представників засобів масової інформації.

9. НСЖУ має право:

- здійснювати творчу та господарську діяльність у передбаченому законодавством порядку для виконання своїх статутних завдань;
- представляти та захищати права і законні інтереси своїх членів;
- брати участь у підготовці нормативно-правових актів щодо діяльності творчих спілок, статусу творчих працівників, регулювання інформаційної сфери;
- брати участь у визначенні засад державної політики у сфері оплати праці членів творчих спілок, страхування, пенсійного забезпечення, зайнятості, правового та соціально-економічного захисту творчих працівників;
- представляти професійних творчих працівників до відзначення державними нагородами, почесними званнями, державними преміями, іншими видами морального та матеріального заохочення;
- проводити атестацію творчих працівників;
- здійснювати заходи з соціально-економічної підтримки та благодійництва;
- у встановленому порядку створювати фонди НСЖУ з правами юридичної особи для виконання статутних завдань і цілей творчої спілки;
- володіти, користуватися і розпоряджатися майном на правах власника відповідно до законодавства України;
- на пріоритетність при продовженні договору оренди приміщень, які вона орендує під творчі майстерні, студії, лабораторії тощо;
- надавати правову безоплатну допомогу членам НСЖУ.

НСЖУ є правонаступником майна Спілки журналістів УРСР. За чинним законодавством щорічно одержує фінансову допомогу з Державного бюджету України.

3. УМОВИ І ПОРЯДОК ПРИЙОМУ В ЧЛЕНИ НСЖУ, ВИБУТТЯ ІЗ ЧЛЕНІВ НСЖУ

10. Членами НСЖУ можуть бути громадяни України та інших країн, які досягли 18 років та визнають Статут НСЖУ, Кодекс професійної журналістської етики, професійно займаються журналістикою не менше одного року, працюють на штатній або позаштатній основі у редакціях газет та журналів, телебачення та радіомовлення, Інтернет-виданнях та інформаційних агентствах, у видавництвах та прес-службах (у тому числі фотокореспонденти і художники засобів масової інформації) або є вільними журналістами; викладачі навчальних закладів та установ, що готують журналістські кадри; творчі працівники журналістських організацій, доробки яких заслуговують на увагу.

При вступі до НСЖУ претендент подає заяву, свої творчі матеріали та рекомендації двох членів Спілки журналістів.

Члени Асоціації молодіжної преси України набувають членства НСЖУ за заявою при досягненні ними 18 років.

Ветерани Спілки журналістів, які за віком або за станом здоров'я вже не працюють, є почесними членами НСЖУ, мають усі права членів НСЖУ.

11. Прийом у члени НСЖУ здійснюють регіональні організації НСЖУ (Київська, обласні та Автономної Республіки Крим), які в подальшому ведуть індивідуальний облік членів НСЖУ. Порядок прийому в члени НСЖУ визначається їхніми статутами.

12. Члени НСЖУ сплачують вступний і щорічний членські внески у розмірі, що визначають правління регіональних організацій НСЖУ, а також щорічний внесок до Міжнародної Федерації журналістів у розмірі, що визначає правління НСЖУ.

Студенти навчальних закладів – члени НСЖУ – сплачують щорічний внесок у половинному розмірі, крім внеску до Міжнародної Федерації журналістів.

13. Для членів НСЖУ встановлюється єдиний членський квиток і значок, зразки яких затверджує секретаріат НСЖУ.

14. Членство в НСЖУ може бути припинено за поданою заявою про вихід та у випадку виключення з членів НСЖУ за порушення вимог цього Статуту, Кодексу професійної журналістської етики або за несплату членських внесків без поважних причин протягом двох років. Рішення про виключення з членів НСЖУ ухвалюється регіональною організацією у порядку, встановленому її статутом. Апеляції виключених розглядає ревізійна комісія регіональної організації та ревізійна комісія НСЖУ.

4. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ НСЖУ

15. Члени НСЖУ мають право:

- брати участь у всіх заходах, що проводяться НСЖУ;
- обирати і бути обраними у створювані НСЖУ органи та отримувати інформацію про їхню діяльність;
- користуватись правами творчого працівника, визначеними чинним законодавством про професійних творчих працівників;
- вносити пропозиції, висловлювати і відстоювати свою думку з усіх питань, що пов'язані з діяльністю НСЖУ;
- об'єднуватись у творчі журналістські групи за інтересами;
- користуватись моральною, правовою, а в скрутних випадках – матеріальною підтримкою (за наявності можливостей) регіональних журналістських організацій та НСЖУ;
- вийти з членів НСЖУ.

16. Члени НСЖУ зобов'язані:

- дотримуватись вимог законів України, Статуту НСЖУ і Кодексу професійної журналістської етики;
- зміцнювати авторитет НСЖУ, брати активну участь у її творчому житті, сприяти вирішенню її завдань та (за наявності можливостей) підтримувати матеріально;
- своєчасно сплачувати членські внески.

5. ПОРЯДОК УТВОРЕННЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ СТАТУТНИХ ОРГАНІВ ТА ЇХНІ ПОВНОВАЖЕННЯ

17. НСЖУ заснована представниками регіональних організацій НСЖУ, які є її місцевими творчими осередками та створені за адміністративно-територіальним поділом. Регіональні організації беруть на облік первинні організації НСЖУ, що створені за адміністративно-територіальним поділом та у засобах масової інформації, затверджують їх статuti (положення). Регіональні організації набувають статусу юридичної у встановленому законодавством порядку. У своїй діяльності вони керуються цим Статутом та статутами, які приймають їхні керівні органи та затверджує секретаріат НСЖУ.

Первинні організації НСЖУ створюються за територіальним принципом, а також при редакціях друкованих засобів масової інформації, радіо, телебачення, навчальних закладах та об'єднують не менше трьох членів НСЖУ. Первинні організації перебувають на обліку у регіональних організаціях НСЖУ, керуються у своїй діяльності цим Статутом та статутом регіональної організації. Первинні організації можуть набувати статусу юридичної особи. З цією метою вони приймають на загальних зборах Статут первинної організації, який затверджується рішенням керівних органів регіональної організації і реєструється у встановленому порядку.

Первинні організації НСЖУ, самостійно або разом з іншими осередками, організують підвищення кваліфікації членів НСЖУ, творчі конкурси, міжредакційні летучки, “круглі столи”, прес-конференції та інші форми спілкування.

Регіональні організації за рішенням їхніх керівних органів можуть утворювати регіональні (місцеві) фахові ради за участю асоціацій, гільдій та інших творчих об'єднань за інтересами журналістів (працівників друкованих ЗМІ, теле- і радіо, керівників ЗМІ, прес-служб, спортивних журналістів, фотожурналістів тощо).

Основними напрямками діяльності таких фахових рад є координація діяльності творчих об'єднань, представлення в державних органах спільних інтересів творчих працівників, проведення спільних заходів, вивчення та поширення позитивного досвіду роботи. До складу фахових рад входять керівники цих об'єднань.

Регіональні організації за рішенням їхніх керівних органів можуть проводити атестацію творчих працівників.

18. Найвищим керівним органом, де вирішуються всі основні питання діяльності НСЖУ, є з'їзд делегатів, обраних на конференціях регіональних організацій НСЖУ. Він скликається один раз на п'ять років. Рішення про скликання чергового з'їзду приймає правління НСЖУ. Позачерговий з'їзд може бути скликаний за рішенням правління або на вимогу правління третини членів НСЖУ у тримісячний строк. Норму представництва на з'їзд і порядок виборів делегатів визначає правління НСЖУ.

19. З'їзд НСЖУ:

- обговорює і затверджує звіти правління та ревізійної комісії НСЖУ;
- затверджує Статут НСЖУ, Кодекс професійної журналістської етики, Положення про ревізійну комісію НСЖУ, вносить зміни та доповнення до них;
- обговорює найважливіші проблеми розвитку журналістики;
- визначає стратегічні та перспективні завдання діяльності НСЖУ;
- реалізує право власності на майно та кошти НСЖУ;
- приймає рішення про припинення діяльності НСЖУ;
- приймає звернення, заяви з питань, що стосуються мети і завдань НСЖУ;
- визначає форму голосування на з'їзді;
- обирає таємним голосуванням на п'ятирічний строк голову НСЖУ, який діє від імені НСЖУ без спеціальних на те повноважень;
- обирає на п'ятирічний строк голову та членів ревізійної комісії НСЖУ;
- затверджує на п'ятирічний строк склад правління з осіб, які делеговані регіональними організаціями: по одній особі від обласних організацій, 4 – від Київської, по 2 – від Автономної Республіки Крим та трьох найчисельніших (крім Київської та АРК) обласних організацій НСЖУ. До складу правління входять за посадою голова НСЖУ та перший секретар НСЖУ.

Рішення з'їзду правомочне, якщо за нього проголосувала проста більшість обраних на нього делегатів, окрім питань припинення діяльності НСЖУ та внесення змін до Статуту, рішення якого набирає чинності, якщо за нього проголосувало не менш як $\frac{3}{4}$ делегатів.

20. Між з'їздами, у разі необхідності, за рішенням правління НСЖУ може скликатися конференція. Норму представництва на неї від регіональних організацій визначає правління НСЖУ.

21. Конференція НСЖУ:

- обговорює і затверджує періодичні звіти правління і ревізійної комісії НСЖУ;
- у разі дострокового припинення повноважень головою НСЖУ або головою ревізійної комісії НСЖУ покладає виконання їхніх обов'язків до наступного з'їзду на інших осіб;
- може розглядати інші питання, що віднесені до компетенції з'їзду.

Рішення конференції правомочне, якщо за нього проголосувала проста більшість обраних на неї делегатів окрім питань припинення діяльності НСЖУ та внесення змін до статуту, рішення якої набирає чинності, якщо за нього проголосувало не менш як $\frac{3}{4}$ делегатів.

22. Правління НСЖУ - керівний орган у період між з'їздами, створюється з представників регіональних організацій. Правління регіональних організацій НСЖУ мають право делегувати

до правління НСЖУ та відкликати делегованих ними членів правління з делегуванням замість них та вибулих інших своїх представників простою більшістю голосів.

Пленуми (засідання) правління скликаються за рішенням секретаріату. Рішення правління ухвалюються простою більшістю голосів, якщо на засіданні присутні не менше ніж дві третини його складу.

23. Правління НСЖУ:

- за поданням голови затверджує та звільняє першого секретаря, який разом з головою НСЖУ, входить до складу секретаріату, а у разі відсутності голови виконує його функції;
- затверджує кількісний та персональний склад секретаріату, голів комітетів, комісій та рад, визначає та затверджує їхні повноваження, звільняє їх;
- здійснює контроль за реалізацією рішень з'їзду, конференції, проводить заходи, спрямовані на їх виконання;
- обговорює питання поточної діяльності НСЖУ, ухвалює відповідні постанови;
- розглядає щорічні звіти секретаріату НСЖУ;
- затверджує річний бюджет, кошторис витрат і план основних заходів НСЖУ;
- визначає порядок і форми використання основних фондів та господарського управління майном та коштами НСЖУ, може делегувати ці повноваження голові НСЖУ;
- визначає розмір щорічних внесків до Міжнародної Федерації журналістів;
- розглядає, затверджує та вносить до державних органів влади і управління пропозиції щодо розвитку журналістики;
- ухвалює рішення про створення та припинення діяльності регіональних організацій НСЖУ, редакцій, видавництв, підприємств, установ та організацій;
- визначає норму представництва на з'їзд, конференцію і порядок виборів делегатів;
- ухвалює рішення про участь НСЖУ у діяльності інших громадських організацій;
- затверджує штатний розпис апарату НСЖУ;
- заслуховує звіти керівників створених НСЖУ установ, організацій та заснованих підприємств.

24. Секретаріат НСЖУ – виконавчий робочий орган.

Секретарі НСЖУ обираються правлінням. До складу секретаріату можуть бути обрані як члени правління, так і інші активісти НСЖУ, керівники (президенти, голови тощо) всеукраїнських творчих об'єднань (асоціацій, гільдій тощо) працівників засобів масової інформації, у діяльності яких НСЖУ бере участь.

Засідання секретаріату проводяться у разі необхідності, скликаються головою НСЖУ. Засідання правомочне, якщо на ньому присутні більше як половина його складу. Рішення ухвалюється простою більшістю голосів присутніх або (та) шляхом візування проектів документів більшістю складу секретаріату.

25. Секретаріат НСЖУ:

- обговорює і вносить на розгляд правління НСЖУ цільові програми;
- ухвалює рішення щодо проведення організаційно-творчих заходів НСЖУ;
- затверджує щорічні програми міжнародної діяльності, з наступним затвердженням правлінням;
- затверджує кошториси ревізійної комісії НСЖУ та інших витрат з наступним затвердженням правлінням;
- визначає переможців творчих конкурсів та присуджує премії, представляє членів НСЖУ до відзначення державними нагородами, почесними званнями, державними преміями, іншими видами морального та матеріального заохочення;
- за поданням голови формує апарат НСЖУ;
- затверджує статuti регіональних організацій НСЖУ, заснованих НСЖУ редакцій, видавництв, підприємств, створених установ та організацій, що реєструються у встановленому чинним законодавством порядку, ухвалює у разі необхідності рішення про їхню ліквідацію з наступним затвердженням правлінням;
- приймає на роботу та звільняє директора Журналістського фонду, керівників створених установ і організацій та заснованих підприємств, які працюють за контрактами, визначає та затверджує їхні обов'язки;
- веде поточну роботу.

26. Голова НСЖУ виконує свої службові обов'язки на штатній основі.

Голова НСЖУ:

- організовує виконання рішень з'їзду та інших керівних органів Співки;
- добирає, призначає та звільняє штатних працівників апарату НСЖУ, керує його роботою;
- представляє НСЖУ без доручення у відносинах з державними органами, громадськими організаціями, іншими юридичними особами;
- веде засідання правління та секретаріату, підписує їхні рішення;
- видає накази, розпорядження та доручення, є розпорядником кредитів у межах поточної фінансової діяльності;
- укладає у межах терміну своїх повноважень майнові договори, контракти з керівниками створених НСЖУ установ і організацій та заснованих підприємств;

27. Перший секретар НСЖУ у разі відсутності голови НСЖУ виконує його обов'язки.

28. Ревізійна комісія є контролюючим органом НСЖУ. Голова ревізійної комісії працює на громадських засадах. Засідання комісії проводяться водночас із засіданням правління НСЖУ та в інших випадках, визначених головою ревізійної комісії.

29. Ревізійна комісія НСЖУ діє відповідно до Положення про неї, затвердженого з'їздом, та зокрема:

- здійснює перевірку дотримання Статуту НСЖУ, виконання рішень з'їзду;
- контролює правильність витрачання коштів Співкою журналістів, регіональними організаціями НСЖУ;
- вносить на розгляд керівних органів НСЖУ результати перевірок діяльності усіх структур НСЖУ;
- перевіряє діяльність створених НСЖУ установ і організацій та заснованих підприємств;
- контролює роботу з листами, розглядає заяви і скарги членів НСЖУ;
- контролює дотримання вимог про прийом та виключення з членів НСЖУ.

30. Члени ревізійної комісії мають право брати участь у засіданнях правління та секретаріату НСЖУ з правом дорадчого голосу.

6. ДЖЕРЕЛА НАДХОДЖЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ТА ІНШОГО МАЙНА, ПОРЯДОК ЗВІТНОСТІ, КОНТРОЛЮ, ЗДІЙСНЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ТА ІНШОЇ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, НЕОБХІДНОЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ СТАТУТНИХ ЗАВДАНЬ

31. НСЖУ може мати у наявності кошти та інше майно, необхідне для здійснення її статутної діяльності, а також має право на майно та кошти, придбані внаслідок господарської та іншої комерційної діяльності створених нею госпрозрахункових установ і організацій та заснованих підприємств. Власністю НСЖУ є будинок № 27-А по вулиці Хрещатик у місті Києві. Майном НСЖУ та її організацій може бути майно культурноосвітнього та оздоровчого призначення, кошти, акції, інші цінні папери, житлові будинки, споруди виробничого і невиробничого призначення, обладнання, устаткування, транспортні засоби, інше майно, необхідне для забезпечення діяльності, передбаченої цим Статутом, а також підприємства, організації та установи відповідно до мети, що зазначена у Статуті, та у порядку, передбаченому законодавством України.

32. Кошти НСЖУ формуються з:

- вступних і членських внесків;
- відрахувань від Журфонду, інших створених НСЖУ у встановленому порядку установ і організацій та заснованих підприємств;
- добровільних грошових та матеріальних внесків, пожертвувань фізичних і юридичних осіб, у тому числі іноземних;
- фінансування з Державного бюджету України.

33. Кошти НСЖУ та її організацій витрачаються на виконання мети та завдань, передбачених цим Статутом, зокрема, на організаційно-творчу, міжнародну та благодійну діяльність, утримання штатних працівників або тих, які працюють за трудовою угодою, матеріальне заохочення журналістських організацій, окремих журналістів, ветеранів преси.

34. НСЖУ, створені нею установи і організації та засновані підприємства стають на облік в органах державної, податкової адміністрацій та статистики, ведуть оперативний та бухгалтерський облік, статистичну звітність.

35. НСЖУ не відповідає за майнові зобов'язання регіональних організацій, створених установ і організацій та заснованих підприємств, так само як останні не відповідають за майновими зобов'язаннями НСЖУ, якщо інше не обумовлене відповідними угодами.

7. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО СТАТУТУ

36. Зміни і доповнення до цього Статуту вносяться з'їздом, конференцією НСЖУ, за які проголосувало не менше як $\frac{3}{4}$ обраних делегатів. Зміни й доповнення, що внесені до Статуту між з'їздами або згідно з чинним законодавством, повинні обов'язково бути затверджені наступним з'їздом, про що повідомляється реєструючий орган у п'ятиденний строк.

8. ПОРЯДОК ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НСЖУ І ВИРІШЕННЯ МАЙНОВИХ ПИТАНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ЛІКВІДАЦІЄЮ

37. Припинення діяльності НСЖУ може бути проведено через її реорганізацію чи ліквідацію(саморозпуск, примусовий розпуск).

Рішення про реорганізацію чи саморозпуск ухвалюється з'їздом НСЖУ, за яке проголосувало більше двох третин обраних на нього делегатів.

За поданням органу, який легалізував (зареєстрував) НСЖУ, чи прокурора рішенням суду НСЖУ може бути примусово розпущена (ліквідована) у випадках, передбачених чинним законодавством.

38. При ухваленні рішення про реорганізацію чи саморозпуск НСЖУ з'їзд одночасно вирішує питання про використання майна і коштів на виконання статутних завдань або передачу іншій неприбутковій організації з відповідними функціями, а у випадках, передбачених чинним законодавством, – за рішенням суду вони можуть бути направлені в дохід держави.